

קידושיין סח

שווערד

לע"נ ר' אריה זאב בן ר' יצחק אייזיק שווערד ז"ל

1. רמב"ם יד החזקה - הלכות איסורי ביאה פרק טו הל' א

אי זהו ממזר האמור בתורה זה הבא מערוה מן העריות חוץ מן הנדה שהבן ממנה פגום ואינו ממזר אבל הבא על שאר העריות בין באונס בין ברצון בין בזדון בין בשגגה הולד ממזר ואחד זכרים ואחד נקבות אסורין לעולם שנאמר גם דור עשירי כלומר לעולם:

2. שו"ע אבן העזר - סימן ד

(יג) איזהו ממזר, זה הבא מאחת מכל העריות, בין בחייבי מיתות בין בחייבי כריתות, חוץ מהבא מהנדה שאע"פ שהוא פגום אינו ממזר אפילו מדרבנן:

3. ספר בית שמואל על אה"ע - סימן ד

(טו) שהוא פגום. כתב בד"מ הוא פגום ואין משפחתו מיוחס וראוי להרחיק מהם אבל אינו פגום מכח איסור וכשירה אפילו לכהונה

4. ספר חלקת מחוקק על אה"ע - סימן ד

(יז) שאע"פ שהוא פגום אינו ממזר. מהרש"ל כ' בתשובה דלאו פגום לכהונה קאמר אלא שהוא פגום ומקולקל וכן הוא בד"מ וכן הוא בתשובת הרא"ש כלל ל"ב סי' ט"ז:

5. רמב"ם יד החזקה - הלכות אישות פרק ד

(יב) המקדש אחת מן העריות לא עשה כלום שאין קידושיין תופסין בערוה חוץ מן הנדה שהמקדש את הנדה הרי זו מקודשת קידושיין גמורין ואין ראוי לעשות כן:

6. רמב"ם יד החזקה - הלכות נחלות פרק ב

(יג) היה הבכור ממזר נוטל פי שנים שנאמר כי את הבכור בן השנואה יכיר זו ששנואה בנישואיה ואין צריך לומר אם היה בן גרושה או בן חלוצה:

7. רמב"ם יד החזקה - הלכות איסורי ביאה פרק יב

(א) ישראל שבעל עכו"ם משאר האומות דרך אישות או ישראלית שנבעלה לעכו"ם דרך אישות הרי אלו לוקין מן התורה שנאמר לא תתחתן במ בתך לא תתן לבנו ובתו לא תקח לבנך אחד שבעה עממין ואחד כל אומות באיסור זה וכן מפורש על ידי עזרא ואשר לא נתן בנותינו לעמי הארץ ואת בנותיהם לא נקח לבנינו:

(ב) ולא אסרה תורה אלא דרך חתנות אבל הבא על הכותית דרך זנות מכין אותו מכת מרדות מד"ס גזירה שמא יבא להתחתן ואם ייחדה לו בזנות חייב עליה משום נדה ומשום שפחה ומשום כותית ומשום זונה ואם לא ייחדה לו אלא נקראת מקרה אינו חייב אלא משום כותית וכל חיובין אלו מדבריהן:

(ג) בד"א כשהיה הבועל ישראל אבל כהן הבא על הכותית לוקה מן התורה משום זונה ואחד זונה כותית ואחד זונה ישראלית ובבעילה בלבד לוקה שהרי אינה בת קידושיין:

(ד) כל הבועל כותית בין דרך חתנות בין דרך זנות אם בעלה בפרהסיא והוא שיבעול לעיני עשרה מישראל או יתר אם פגעו בו קנאין והרגוהו הרי אלו משובחין וזריזין ודבר זה הל"מ הוא ראייה לדבר זה מעשה פנחס בזמרי. [השגת הראב"ד - כל הבועל עכו"ם וכו' כתב הראב"ד ז"ל א"א בד"א שהתרו בו ולא פירש אבל לא התרו בו לא אמרינן הרי אלו משובחין עכ"ל]:

(ז) עון זה אע"פ שאין בו מיתת ב"ד אל יהי קל בעיניך אלא יש בו הפסד שאין בכל העריות כמותו שהבן מן הערוה בנו הוא לכל דבר ובכלל ישראל נחשב אע"פ שהוא ממזר והבן מן הכותית אינו בנו שנאמר כי יסיר את בנך מאחרי מסיר אותו מלהיות אחרי י"י:

(ח) ודבר זה גורם להדבק בעכו"ם שהבדילנו הקב"ה מהם ולשוב מאחרי י"י ולמעול בו:

8. שו"ע אבן העזר - סימן ד

(ה) ישראל שבא על אחת מאלו, הולד כמותה. ואחד מאלו, חוץ מממזר שבא על בת ישראל, הולד כשר לקהל אלא שפגום לכהונה:

9. ספר ויקרא פרק כד

(י) ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי בתוך בני ישראל וינצו במחנה בן הישראלית ואיש הישראלי:

10. רש"י על ויקרא פרק כד פסוק י

בתוך בני ישראל - מלמד שנתגייר:

11. רמב"ן על ויקרא פרק כד פסוק י

וטעם בן הישראלית ואיש הישראלי - להורות כי העו"ג הבא על בת ישראל הולד אינו ישראלי ואע"פ שפסקנו בגמרא (יבמות מה) דעו"ג הבא על בת ישראל הולד כשר בין בפנויה בין באשת איש, הרי אמרו מזהמין את הולד שהוא פגום לכהונה, וכל שכן שאינו ישראלי בשמו לענין היחס בדגלים ובנחלת הארץ, כי "לשמות מטות אבותם" כתוב בהן (במדבר כו נה) ומה שאמר בת"כ (פרשה יד א) בתוך בני ישראל, מלמד שנתגייר, אינו שיצטרך בגירות, אלא ככל ישראל שנכנסו לברית במילה וטבילה והרצאת דמים בשעת מתן תורה (כריתות ט), אבל נתכוונו לומר שהלך אחרי אמו ונדבק בישראל וזה טעם "בתוך בני ישראל", שהיה עמהם ולא רצה ללכת אחרי אביו להיות מצרי וכן מה שאמרו בת"כ (שם) אע"פ שלא היו ממזרים באותה שעה הוא היה כממזר, כדברי יחיד היא שנויה, והלכה הולד כשר:

והצרפתים אומרים כי טעם הגרות מפני שהיה קודם מתן תורה, והיה משפטו לילך אחר הזכר ממה שאמרו (יבמות עח): באומות הלך אחר הזכר, וכאשר נולד זה לא מלו אותו כי מצרי היה בדינו, אבל כשגדל נתגייר לדעתו ונמול ואין דעתי כך, כי מעת שבא אברהם בברית היו ישראל ובגוים לא יתחשבו, וכמו שאמר בעשו (קידושין יח) ודילמא ישראל מומר שאני וק"ו הדבר, אם לאחר מתן תורה שהכתיב הבא על בת אברהם מחייבי לאוין ואין לו בה קידושין היא מקוה טהורה לאומות להכשיר את ולדה להיות כמוה, לא כל שכן קודם התורה שתהא מטהרת ולדה להיות כמוה לחייבו במילה כזרעו של אברהם ויהיה מכלל בני ישראל:

12. פירוש הרא"ש על ויקרא פרק כד פסוק י

תניא בתורת כהנים מלמד שנתגייר ותקע אהלי במחנה דן. ויש לתמוה אם שייך ביה גירות דהא קי"ל ביבמות גוי ועבד הבא על אשה הולד כשר וכאן כתיב ושם אמו שלומית בת דברי. ופר"ת מלמד שבא לגור אבל אין נכון פירושו. ואומ' הר"י בר"א דנתגייר ממש קאמר שהרי כשהיו במצרים ובא המצרי השוטר עליה עדיין היו כולם בני נח עד מתן תורה. ולבני נח שפיר שייך גירות גביהם. והיינו שנתגייר שלא היה עם ישראל כשקבלו התורה. כי אם לאחר כן בא ונתגייר:

13. רש"י על בראשית פרק ל פסוק לח

ויחמנה וגו' - (ב"ר) הבהמה רואה את המקלות והיא נרתעת לאחוריה והזכר רובעה ויולדת כיוצא בו. ב' הושעיא אומר המים נעשין זרע במעיהן ולא היו צריכות לזכר וזהו ויחמנה וגו'

14. רמב"ם יד החזקה - הלכות מלוה ולוה פרק ג

(א) אלמנה בין שהיא עניה בין שהיא עשירה אין ממשכנין אותה

15. רמב"ם יד החזקה - הלכות עבדים פרק ז

(ה) הכותב לשפחתו מעוברת הרי את בת חורין וולדך עבד דבריו קיימין הרי את שפחה וולדך בן חורין לא אמר ולא כלום שזה כמי שמשחרר חציה.